

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Auaricia generat multas sceleratas filias.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De peccato auaricie

Auaricia reddit hoīem exosum

Et auro auaricia merito horreda est: q; reddit hoīem cūctis exosum. **A**et ptra liberalitas hoīem facit gratū deo & hoīb. **E**nī Boetii in. iij. lib. de sol. psa. v. dicit sic. Siqdez auaricia semp odiosos: claros largitas facit. **E**t Marcus tulli in. i. li. de officijs ita inq̄t. Libertate nihil est nature hoīs accōmodat⁹. Et itēp̄ i eodē li. ait. Et q̄q̄ oīs v̄tus nos ad se allicit: faciat q̄z ut eos diligam⁹ i q̄b̄ t̄pā inesse videat: in iusticia & liberalitas id maxime eff̄ cit. Itēp̄ ibidē sic dicit. Nihil est tā angusti animi rāc̄ parvū q̄ amare dūltas. Nihil honesti⁹ / magnificēti⁹ / q̄ pecunia p̄tēnere. Et in. iiij. lib. de officijs. ita inq̄t. Liberalis aut sunt q̄ suis facultatib⁹ aut capros a p̄donib⁹ redimunt: aut es alienū suscipiūt amicorū causa: aut in filiā collarē adiuuat: aut opiculant̄. **A**uaricia vel in re q̄rēda v̄l augēda. Hec Marc⁹ tullius. Rō aut q̄re liberalitas reddit reddit hoīes claros / gratiolos / ac famosos: p̄t assignari ex eo q̄ rō bonitatis maxie minē cū p̄tēnere videat ad liberalitatē: q; bonū fīm Dionysii est suūp̄tius diffusiuū. Iō ct̄ exosuz ēm Ambroſiū iusticia censurā tener: liberalitas bonitgē. Liberalis ēm bona Liberalis sua diffundit dando alijs: & sic hoī liberalis assimilat̄ deo q̄ est maxime liberalis assimilat̄ lis. Quia ut dicit̄ Iaco. i. ca. dat oīb̄ affluent: & nō impropereat. Hinc Seb̄ deo. **N**ota de tiro filio Elespasi an. **S**i deos imitar̄: da etiā ingratis. Nā & sceleratis sol orit̄: & pyratis maria parent. Et dūlus Hieronym⁹ in ep̄la ad Demetriā: que quidē ep̄istola inct̄ p̄t. Si summo ingenio pariq̄s fretus scientia: ita inq̄t. Nō est ēm qd̄ sic hoīes deo faciat amabiles ut pietas mētis / & bonitas: que tota in ch̄ristiano esse debet ut etiā malis abunder. Deiq̄s imitemur bēnvolentiā q̄ sole suū oriri facit sup̄ bonos & malos: & pluit sup̄ iustos & iustos. Hec Hieronymus. Et ppter ea Titus imperator: filius Elespasiāt̄ dicebatur delicie humani generis: eo q̄ fuit valde liberalis: & humanus: clemens & dulcis. Nam cum vna die nil deh̄ dīsset alicui: dīxit baronibus suis. Charissimi hūc diem perdidimus: quia nō boni alicui dēdimus: liquet ergo q̄ auaricia exosos: sed liberalitas gratos & amabiles facit.

Auaricia generat multas sceleratas filias.

Ono auaricia fugienda est: q̄ generat multas sceleratas filias q̄ aiam peccatricē seducere conant̄. **S**unt aut̄ iste fille numero septē: vt dīct̄ Gregorius in. xxxij. li. moral. ca. xxxij. & Thomas. in. iij. ii. q. cxviij. arti. viij. Quarū p̄ma dīct̄ obduratio cordis ptra misericordiā: q̄ fit om̄itēdo elemos synā. hec filia vocat̄ ab Isidoro inhumanitas. Sc̄da dīct̄ inquietudo: hec īngerit homini sollicitudinē & curas superfluas: q; vt dīct̄ Eccl̄s. v. ca. Aua⁹ rus nō implebit pecunia. Et Juuenal. Crescit amor numi quātū t̄pā pecunia crescit. Tertia dīct̄ violētia: hec fit nocendo alicui palā vel occulte. hec filia ab Isidoro vocat̄ rapacitas. Hinc Gregorius. in. xv. li. moralū. ca. xxv. dīct̄ sic. Siq̄s tanta pena mulcrat̄ q̄ nō dedisse sua quincitetur: qua pena ferēdus est qui redarguit̄ aliena abstulisse. Et Augustinus in libro de verbis dñi ait. Si i ignē mītrī q̄ nō dēdit rē p̄priā: vbi putas mītēdus erit q̄ inuasit alienā: Si cū diabolo ardet q̄ nudū nō vestiuit: vbi putas arsurus est qui expoliavit̄. **Q**uarta filia auaricie vocat̄ piuriū. Nā auar⁹ vt possit lucrari excedit i sermone & aliquā v̄tis giurlo: qd̄ sepe euēnit inf̄ emētes & vendētes. Hinc Chrysostomus illud Mar. v. ca. Dico vobis nō iurare omnino: dīct̄ sic. Nemo est q̄ freq̄t iurat̄ q̄ aliquā nō periret. sicut q̄ cōsuevit multa loqui/ aliquādo loquit̄ impot̄tua. **Q**uinta dīct̄ fallacia q̄ fit p̄ v̄ba decipēris in occulto. Enī Augustinus in libro de diffinitionib⁹: dīct̄ sic. Fallacia est p̄ quā mortib⁹ deceptorib⁹ veritas palliata vel odiū alterius vel p̄piū cōmō dū intēdit. **S**exta dīct̄ fraus

De peccato luxurie

Fo. LV.

que est deceptio perfecta. hec sit in presentia illi qui decipiunt. Ideo Seneca in propositis verbis ait. Fraus est accipere quod non possis reddere. Repellit se hoies faciliter et decipi ferunt. Secunda dicitur peditio que est idem quod deceptio que sit in absentia decepti. Sunt alii qui ponunt multo plures futilas avaricie que tamen reducuntur ad septem. Unde versus.

Avarus fallit: perq[ue]st turpia lucra.

Usturas torquet peditio: vel simonia

Peritur sequitur furtum: nec mere quiescit.

Et sic patet quod sub brevibus de peccato avaricie occurserunt scribenda. Pro correptione vite melloribus lagantibus ac sitiens anie.

De peccato luxurie.

Luxuria dicitur a luxo grece quod latine dicitur solito. Unum luxurie nomine duplum sumit. Uno modo large per qualibet suam fluitate vel abundantiam vel magnificencia non solum rex corporalium: sed duplum etiam scientie et virtutis. sicut Hieronimus accipit in epistola ad heliodorum episcopum de epigraphio neociani: epistola incipit. Grandes materia parua ingenia non sufficiunt. Ibi enim collaudatas per clara ingentia: ita inquit. Quoniam enim lete segeres et uberes agri interdum culmis aristisque luxuriantur. ita per clara ingentia et mens plena virtus tibi in variis artibus redundat elegantia. Unum et apud grecos probis ille laudatur quod omnino quam vere est usus ad pallium et anulum manus sua factum gloriosum est. hec Hieronimus. Etiam ad Gal. v. ca. glosa dicitur: quod luxuria est quilibet superfluitas. Alio modo nomine luxuria sumit proprie et stricte per inordinatioem circa venerea. Unum Isidorus in xlii. etymologias dicitur quod luxuriosus quoniam solutus in voluptates dum eo per voluptates venere animus hominis a vigore rationis maxime resoluuntur. Et istud Thophilus in iij. iij. q. clxij. ar. i. in responsione ad primum argumentum. Et sic. Luxuria principalem quidem est in voluptatibus venereis quam maxime et percepit animus hominis resolutum. Sed caro autem dum in quibuscumque aliis sensibus ad excessum pertinet. Hec Thophilus. Sic pariter habet nomine libido: et si aliis materialibus extedatur ut libido vel letescens libido: et huiusmodi. ut dicatur libidinosus ex eo per factum illud quod liber: Speculator enim libido dum esse in venereis voluptatibus. Sic ergo loquendo proprie luxuriosus dicitur solutus in voluptatibus et in libidine permissus. Idecirco luxuria hoc modo diffinitur sic. Luxuria est ex immundis desideriis sensibus lubrica metus et carnis persistitio. Ut luxuria est libidinose voluptatis appetitus. Intellige hic appetitus quod est ex sensu rationis: quod talis est peccatum mortale. Hinc Augustinus in libello de honestate mulierum dicit sic. Voluntas propria factus reputatur per opem facti. Dicitur autem per rem mortale libidinosus appetitus quando homo non prohibet huiusmodi appetitum cum posset illud prohibere. Propterea dicit Augustinus quod luxuria non est vice corporis pulchritudinis vel suavitatis: sed anime peruersa amatus corporreas voluptates: neglecta temperancia quam aptamur spiritualibus. Ut luxuria est in ordinatus appetitus venereorum. Appetitus dicitur: quod omne peccatum principale consistit in appetitu seu voluntate. Inordinatus etiam dum quoniam est contra rationis ordinem. Si enim appetitus vel usus venereorum fuerit secundum rationem: pura in debito actu contumaciam: tunc non est luxuria neque peccatum: sed quoniam alter fiat extra limites matrimonij semper est peccatum mortale: quod directe est contra illud preceptum diuinum legis. Non mechaberis. Noi autem mechabimur ois illicitis concubitorum prohibitus intelligit: ut dictum est super in explanatione sexti precepti: in quo pluram notabilitatem sunt. Rerum autem quae ois actus luxurie deliberatus extra matrimonium sit peccatum mortale: assignata sunt. Thophilus in iij. iij. q. clxij. ar. iij. ubi de sic. Quarto aliquid est magis necessarium: tanto magis oportet: ut circa illud rationis ordo seruet. Et per quoniam magis est viciosus si ordo rationis premitur. Ubi autem venereorum sicut dicitur est: valde est necessarium ad bonum commune quod est conservatio humani generis. Et ideo circa habere maxime atque

Dupliciter
accipitur
luxuria

Quid est
luxuria.